

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Стасюка Віталія Сергійовича
на тему «МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПОЛІТИКИ
У СФЕРІ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ»,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії
в галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування
за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування**

На засіданні кафедри економіки та публічного управління брали участь: Шведун В. О. – завідувач кафедри, доктор наук з державного управління, професор; Дегтяр А. О. – професор кафедри, доктор наук з державного управління, професор; Ковальчук В. Г. – професор кафедри, доктор наук з державного управління, професор; Давидова І. О. – професор кафедри, доктор економічних наук, професор; Ревенко Д. С. – професор кафедри, доктор економічних наук, професор; Карпеко Н. М. – доцент кафедри, кандидат наук з державного управління, доцент; Тюріна Д. М. – доцент кафедри, доктор наук з державного управління, доцент; Купріянова В. С. – доцент кафедри, кандидат економічних наук, доцент; Лебедченко В. В. – доцент кафедри, кандидат економічних наук, доцент; Попов О. С. – доцент кафедри, кандидат економічних наук, доцент; Петрик В. Л. – доцент кафедри, кандидат технічних наук, доцент; Заднепровська Г. І. – доцент кафедри, кандидат економічних наук; Сідлярук Т. В. – інженер кафедри, Каменєва З. В. – завідувач лабораторією, Харченко Н. А. – завідувач лабораторією; Стасюк В. С. – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування.

На засідання запрошені: Домбровська С. М. – проректор з наукової роботи Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут», доктор наук з державного управління, професор, Заслужений працівник освіти України; Крюков О. І. – науковий співробітник відділу забезпечення наукової діяльності, доктор наук з державного управління, професор.

На засіданні кафедри відбулася публічна презентація дисертаційної роботи Стасюка Віталія Сергійовича на тему «Механізми державної освітньої політики у сфері підготовки військовослужбовців».

На підставі обговорення змісту презентації дисертаційної роботи ухвалено такий висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (результати голосування – одноголосно).

1. Актуальність теми дослідження. Сучасний розвиток системи військової освіти в Україні характеризується необхідністю вдосконалення механізмів державної освітньої політики у сфері підготовки військовослужбовців, спрямованих на підвищення обороноздатності держави та забезпечення національної безпеки. В умовах воєнного стану, трансформації безпекового середовища та євроатлантичної інтеграції особливого значення набуває здатність органів державної влади забезпечувати ефективну підготовку військових кадрів, адаптацію системи військової освіти до сучасних викликів і формування професійних компетентностей військовослужбовців відповідно до потреб сектору безпеки і оборони.

Модернізація системи військової освіти, впровадження інноваційних технологій навчання та необхідність адаптації до стандартів НАТО зумовлюють потребу в удосконаленні нормативно-правового, організаційного, фінансового, кадрового та мотиваційного механізмів державної освітньої політики. Важливими завданнями залишаються підвищення якості професійної підготовки військовослужбовців, розвиток міжвідомчої взаємодії, удосконалення підготовки фахівців тилового забезпечення, посилення психологічної стійкості особового складу та впровадження сучасних цифрових технологій в освітній процес.

Отже, актуальність дисертаційного дослідження визначається необхідністю наукового обґрунтування та вдосконалення механізмів державної освітньої політики у сфері підготовки військовослужбовців з урахуванням сучасних воєнно-безпекових викликів, євроатлантичних стандартів, потреб забезпечення обороноздатності держави та завдань повоєнного відновлення України.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота пов'язана з планами наукових досліджень Класичного приватного університету. Зокрема, дослідження виконано в межах науково-дослідної теми «Формування ефективних механізмів управління в публічній сфері в умовах суспільної нестабільності» (державний реєстраційний номер 0124U000811). Внесок автора в розроблення зазначеної теми полягає в науково-теоретичному обґрунтуванні державної освітньої політики у сфері підготовки військовослужбовців та розробленні практичних рекомендацій щодо вдосконалення механізмів її реалізації в Україні з урахуванням сучасних безпекових викликів.

3. Наукова новизна одержаних результатів полягає в науково-теоретичному обґрунтуванні державної освітньої політики у сфері підготовки військовослужбовців та розробленні практичних рекомендацій щодо

вдосконалення механізмів її реалізації в Україні, що конкретизовано у таких наукових положеннях:

уперше:

– запропоновано комплексний механізм державної освітньої політики у сфері підготовки військовослужбовців в Україні, який, на відміну від підходів, що передбачають удосконалення окремих складових військової освіти, ґрунтується на системній взаємодії нормативно-правового, організаційного, фінансового, кадрового та мотиваційного механізмів і передбачає їх адаптивне функціонування відповідно до умов воєнного стану, трансформації безпекового середовища та перспектив повоєнного відновлення, зокрема шляхом гармонізації стандартів військової освіти зі стандартами НАТО, посилення психолого-педагогічної складової підготовки, оптимізації мережі військових закладів освіти, розвитку міжвідомчих навчальних центрів, упровадження військово-освітнього планування та електронного обліку освітніх траєкторій;

удосконалено:

– підхід до визначення сутності поняття державна освітня політика у військовій сфері, яке, на відміну від підходів, що акцентують увагу переважно на освітньому забезпеченні підготовки військових кадрів, розглядається цілеспрямованою, комплексною, нормативно закріпленою та стратегічно організованою діяльністю органів державної влади у взаємодії з іншими суб'єктами сектору безпеки та оборони, яка зосереджена на розробленні, впровадженні та коригуванні системи військової освіти і освітньої підготовки військовослужбовців для забезпечення національної безпеки, формування кадрового потенціалу Збройних Сил України, адаптації до змін безпекового середовища та інтеграції у євроатлантичний простір;

– шляхи імплементації кращого зарубіжного досвіду реалізації державної освітньої політики у сфері підготовки військовослужбовців, які, на відміну від практики механічного запозичення окремих моделей військової освіти, передбачають їх селективну адаптацію до національних умов, характеру сучасної війни та функціонування сектору безпеки і оборони України, шляхом поєднання інтегрованих і поетапних моделей підготовки, неперервного професійного навчання, практико-орієнтованої та міждисциплінарної освіти, розвитку лідерських, цифрових і комунікативних компетентностей та ін., що забезпечує не копіювання зарубіжних практик, а їх функціональне пристосування до українського безпекового середовища;

– напрями удосконалення підходів до підготовки високо-кваліфікованих тилових військовослужбовців в Україні, які, на відміну від традиційної орієнтації на засвоєння спеціалізованих знань і професійних навичок, передбачають

формування адаптивної практико-орієнтованої моделі підготовки, інтегрованої з реальними процесами військового логістичного забезпечення, цифровими технологіями та моделюванням кризових ситуацій, із включенням до освітнього процесу сучасних логістичних технологій, цифрових платформ, VR/AR-інструментів, сценарного моделювання тощо, що забезпечує готовність фахівців тилу діяти в умовах нестабільності та порушення традиційних ланцюгів постачання;

– напрями залучення Департаменту планування тилового забезпечення, які, на відміну від інституційно відокремленої взаємодії органів військового управління та закладів освіти, передбачають функціональне поєднання практичного досвіду Департаменту з освітнім процесом через його участь у формуванні та оновленні змісту освітньо-професійних програм, проведенні практичних занять, гостьових лекцій і воркшопів, організації стажувань курсантів і слухачів, моделюванні реальних процесів планування та закупівель та ін., що забезпечує системне наближення військової освіти до актуальних потреб практики тилового управління;

набули подальшого розвитку:

– перелік заходів попередження посттравматичного стресового розладу у військовослужбовців на кожному етапі бойових дій, які, на відміну від підходів, орієнтованих переважно на реагування після виникнення психотравмувальних наслідків бойових дій, розвинуто шляхом формування поетапної системи профілактики, що охоплює періоди до, під час і після виконання бойових завдань та поєднує психологічну підготовку, формування стресостійкості, навчання методам саморегуляції, психологічну просвіту та ін., що дозволяє змістити акцент із постфактум реагування на системну профілактику психологічних наслідків бойового стресу;

– підходи до організації лікування посттравматичного стресового розладу у військовослужбовців, які, на відміну від фрагментарного застосування окремих методів психологічної та медичної допомоги, розвинуто шляхом формування безперервної поетапної моделі підтримки, що охоплює первинну психологічну допомогу та стабілізацію емоційного стану в умовах бойових дій, подальше застосування доказових психотерапевтичних методів, зокрема когнітивно-поведінкової терапії та EMDR та ін., що забезпечує наступність допомоги від моменту виникнення психо-травмувального впливу до відновлення та соціальної адаптації.

4. Теоретичне значення одержаних результатів полягає в поглибленні теоретико-концептуальних засад державної освітньої політики у сфері підготовки військовослужбовців в умовах воєнного стану, трансформації безпекового середовища та євроатлантичної інтеграції; у розвитку понятійно-

категоріального апарату шляхом удосконалення визначення сутності поняття «державна освітня політика у військовій сфері», що передбачає її розгляд як комплексної, стратегічно організованої діяльності органів державної влади у взаємодії із суб'єктами сектору безпеки та оборони; в обґрунтуванні системного підходу до формування комплексного механізму державної освітньої політики, заснованого на взаємодії нормативно-правового, організаційного, фінансового, кадрового та мотиваційного механізмів; у розвитку наукових підходів до модернізації системи військової освіти на основі адаптації зарубіжного досвіду, гармонізації зі стандартами НАТО, забезпечення безперервності професійного навчання та впровадження практико-орієнтованих моделей підготовки; в удосконаленні концептуальних підходів до підготовки фахівців тилового забезпечення шляхом інтеграції освітньої та практичної складових військової логістики, цифрових технологій і міжвідомчої взаємодії; у подальшому розвитку наукових положень щодо організації психологічної підготовки військовослужбовців, формування їхньої психологічної стійкості та забезпечення поетапної психологічної підтримки до, під час і після виконання бойових завдань. Сукупність одержаних результатів розширює теоретичні засади державного управління у сфері військової освіти та формує наукове підґрунтя для вдосконалення механізмів державної освітньої політики відповідно до сучасних потреб забезпечення національної безпеки й обороноздатності України.

Практичне значення одержаних результатів полягає у розробці теоретико-методологічних і практико-прикладних положень, оформлених у конкретні пропозиції, які можуть бути реалізованими і тим складуть основу формування та реалізації державної освітньої політики у сфері підготовки військовослужбовців у сучасних умовах.

Окремі положення дисертаційного дослідження використовувались у діяльності Департаменту освіти і науки Запорізької міської ради, Департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації та Класичного приватного університету (довідка від 23.10.2025 р. № 423).

5. Апробація/використання результатів дисертації. Основні положення дисертаційного дослідження були презентовані та обговорені на Міжнародній науковій конференції «Шляхи реформування державного управління та менеджменту в умовах воєнного стану в Україні» (Латвія, м. Рига, 7-8 березня 2024 р.), VIII Міжнародному правничому форумі «Права людини та публічне врядування» (м. Львів-Торунь, 30 травня 2025 р.) та IX Міжнародному правничому форумі «Права людини та публічне врядування» (м. Львів-Торунь, 29 травня 2026 р.).

6. Дотримання принципів академічної доброчесності.

Дисертація Стасюка Віталія Сергійовича є самостійною науковою працею, виконаною з дотриманням цінностей та принципів академічної доброчесності. За результатами перевірки дисертаційної роботи порушень академічної доброчесності, зокрема академічного плагіату та самоплагіату, не виявлено. Використані в дисертації ідеї, результати та тексти інших авторів супроводжуються належними посиланнями на відповідні джерела. Наукові результати, представлені в публікаціях за темою дисертації, відповідають меті та завданням дослідження, належним чином обґрунтовані й узгоджуються з висновками дисертаційної роботи. Ознак неправомірного повторного використання автором власних раніше опублікованих наукових результатів без належного посилання на відповідні публікації не встановлено.

7. Перелік публікацій за темою дисертації із зазначенням особистого внеску здобувача.

Наукові результати дисертаційного дослідження опубліковано в 6 наукових працях, у тому числі в 3 статтях, опублікованих у фахових виданнях з публічного управління та 3 тезах конференції. Усі публікації за темою дисертації є одноосібними.

Праці, які відображають основні наукові результати дисертації:

1. Стасюк В. С. Теоретичні основи функціонування системи військової освіти в Україні. *Держава та регіони. Серія: Публічне управління і адміністрування*. № 2. 2025. С. 92-97.

2. Стасюк В. С. Роль військової освіти у сфері забезпечення національної безпеки та обороноздатності держави. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. №43. 2024. С. 233-237.

3. Стасюк В. С. Напрями модернізації системи військової освіти в сучасних умовах. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. №44. 2024. С. 390-394.

4. Стасюк В. С. Сучасний стан та проблеми в сфері системи військової освіти в Україні. Матеріали міжнародної наукової конференції «Шляхи реформування державного управління та менеджменту в умовах воєнного стану в Україні» (6–7 березня 2024 р., м. Рига, Латвійська Республіка). С. 79-81.

5. Стасюк В. С. Удосконалення системи військової освіти в Україні в контексті реалізації стандартів НАТО. Матеріали VIII Міжнародного правничого форуму «Права людини та публічне врядування» (м. Львів-Торунь, 30 травня 2025 р.). С. 673-676.

6. Стасюк В. С. Сутність та роль військової освіти у сфері забезпечення національної безпеки. Матеріали IX Міжнародного правничого форуму «Права

людини та публічне врядування» (м. Львів-Торунь, 29 травня 2026 р.). С. 424-427.

8. Висновок. За результатами публічної презентації та обговорення дисертаційної роботи Стасюка Віталія Сергійовича «Механізми державної освітньої політики у сфері підготовки військовослужбовців» кафедра економіки та публічного управління дійшла висновку, що дисертація є завершеною самостійною науковою працею, у якій вирішено актуальне наукове завдання, одержано результати, що характеризуються науковою новизною, теоретичним і практичним значенням.

Дисертаційна робота за змістом відповідає спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

Отже, вважаємо, що дисертаційна робота Стасюка Віталія Сергійовича «Механізми державної освітньої політики у сфері підготовки військовослужбовців», подана на здобуття ступеня доктора філософії, відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (у чинній редакції). Відтак робота може бути представлена до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді для присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Головуючий на засіданні

доктор наук з державного управління,
доцент, професор кафедри економіки та
публічного управління Національного
аерокосмічного університету
«Харківський авіаційний інститут»

Діна ТЮРИНА